

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

Białystok, 24 kwietnia 2012r.

PS-V.431.14.2012.BK

**Pani Bożena Szyszko
Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nurcu-Stacji**

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 21, 22 i 23 marca 2012r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2011r. do dnia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji został podpisany przez Kierownika Ośrodka w dniu 11 kwietnia 2012r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą Kierownik Ośrodka, dwóch pracowników socjalnych oraz samodzielny referent posiadali wymagane kwalifikacje do zajmowanych stanowisk, określonych odpowiednio w ustawie o pomocy społecznej i rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.). Wymagane kwalifikacje posiadał także młodszy opiekun w ośrodku pomocy społecznej, sprawujący usługi opiekuńcze.

Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1, pkt. 1, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy o pomocy społecznej. Sporządzono również bilans potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt. 2 (obowiązujący od 03.05.2011r.) 6, 8, 9, 11 i 12 nie były realizowane.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt. 1 i 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Gmina realizowała zadanie określone w art. 18 ust. 1 pkt. 6, pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt. 3, 4, 5, 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane.

Uchwałą Nr VI/45/07 Rady Gminy Nurzec-Stacja z dnia 14 sierpnia 2007r. uregulowano zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

Zarządzeniem Nr 84/12 Wójta Gminy Nurzec-Stacja z dnia 5 marca 2012r. określono sposób sprawiania pogrzebu na koszt gminy.

KANCELARIA OGÓLNA

przyjęt 2.6.KWI.2012

Gmina realizowała zadania wynikające z art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Zadania określone w art. 110 ust. 5, ust. 6 ww. ustawy nie były realizowane.

Sprawozdania z działalności Ośrodka za 2011 rok oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej do dnia rozpoczęcia kontroli nie złożono - zaplanowano na maj lub czerwiec 2012r. (art. 110 ust 9 ww. ustawy).

Uchybienia mniej istotne omawiano na bieżąco w czasie kontroli z pracownikami prowadzącymi sprawy objęte kontrolą, jak też z osobą sprawującą bezpośredni nad nimi nadzór.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień

1. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników (zatrudnionych jest 2 starszych pracowników socjalnych). Gminę Nurzec-Stacja zamieszkuje 4.506 mieszkańców (według stanu na 31 grudnia 2011r.).
2. W trakcie kontroli stwierdzono, że jedna z osób świadczących usługi opiekuńcze, zatrudniona została, jako „pracownik usług opiekuńczych” co jest niezgodne z treścią załącznika Nr 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18.03.2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.) - które nie przewiduje ww. stanowiska.
3. Obsługę finansowo – księgową Ośrodka prowadzi Urząd Gminy w Nurcu Stacji - jest to działanie niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.), w myśl którego kierownik jednostki powierza prowadzenie obsługi finansowo - księgowej głównemu księgowemu, będącemu pracownikiem jednostki. Ponadto statut Ośrodka (§ 14 ust. 3) zawiera nieaktualny w tym stanie prawnym zapis dotyczący obsługi finansowo – księgowej Ośrodka.
4. Uchwałą Nr VI/44/07 z dnia 14 sierpnia 2007r. Rady Gminy Nurzec Stacja określono szczegółowe warunki przyznawania, odpłatności i częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania w zakresie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Powyższa uchwała pomija specjalistyczne usługi opiekuńcze. Uchwała ta nie wyłącza również specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co w konsekwencji powoduje, że powyższą uchwałę stosuje się w przypadkach korzystania z tego typu usług – jest to sprzeczne z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.). W powyższej kwestii wypowiedział się Wojewoda Podlaski, w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 11 września 2007r. NK.II.DJ.0911-129/07. Rada gminy nie określiła również kosztu 1 godziny usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej, co w konsekwencji powoduje, że uchwała nie wypełnia dyspozycji art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, nie normuje bowiem szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.
5. Rada Gminy nie podjęła uchwały wynikającej z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc w formie posiłku, w ramach programu dla osób, których dochód przekracza kryterium dochodowe.

6. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania świadczeń z zakresu pomocy społecznej - kierownik jednostki organizacyjnej pomocy społecznej nie zatwierdzał w kwestionariuszu wywiadu środowiskowego planu pomocy (str. 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14 i 15 protokołu).

7. W sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w sprawdzonych przypadkach (str. 9 protokołu) stwierdzono, że:

- po przeprowadzeniu postępowań kontrolnych (raz w roku) nie wydawano decyzji zmieniających, w zakresie wysokości odpłatności za świadczone usługi, natomiast przeliczano tą odpłatność, i pobierano w wysokości wynikającej z dochodu strony,
- aktualizację wywiadów środowiskowych sporządzano niezgodnie z terminem określonym w art. 107 ust. 4 ww. ustawy,
- w sentencjach decyzji nie ustalano kosztu usług w złotych, natomiast dokonano zapisu w formie procentowej,
- w jednym przypadku nie wydano decyzji zmieniającej w zakresie czasookresu przyznania świadczenia, pomimo rezygnacji strony z tej formy pomocy,
- nie prowadzono kart czasu pracy opiekunek, w których dokonywane są zapisy godzin pracy opiekunek, ilość godzin świadczonych usług, termin wykonywanej usługi oraz składany jest podpis osoby, na rzecz której świadczone są usługi opiekuńcze.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

1. W znikomym stopniu odzwierciedlano w dokumentacji prowadzonej przez pracowników socjalnych działania podejmowane w zakresie realizacji zadania w postaci pracy socjalnej - dotyczy w szczególności kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

2. W jednym przypadku przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego na podstawie zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, które nie zawierało wyszczególnionych składników, zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (str. 5 protokołu).

3. W sprawdzonych przypadkach, w podstawach prawnych decyzji administracyjnych powoływano się na nieaktualny publikator dotyczący ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz. 593, ze zm.) – zamiast (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) – str. 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14 i 16 protokołu.

4. W sprawie dotyczącej przyznania i wypłacania zasiłku celowego oraz z tytułu pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku okresowego, pomimo zachodzących przesłanek wynikających z art. 7, 8 i 38 ustawy o pomocy społecznej, ponadto w 2 przypadkach nie ustalono terminu wypłaty świadczenia (str. 5 i 12 protokołu).

5. W sprawach dotyczących dożywiania dzieci, w 3 przypadkach uzasadnienia decyzji administracyjnych nie zawierały elementów określonych w art. 107 § 3 kpa, tj. uzasadnienia faktycznego i prawnego.

6. W 2 przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej ustalającej odpłatność osoby umieszczonej w DPS organ ustalił własną odpłatność (Gminy Nurzec-Stacja) za pobyt strony w ww. domu.

7. W rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej dotyczącej ustalenia prawa do zasiłku stałego Ośrodek ustalił także prawo do składki na ubezpieczenie zdrowotne, zaś w 1 przypadku wykonanie decyzji, poprzez wypłatę świadczenia nastąpiło przed upływem terminu do wniesienia odwołania (art. 130 kpa).

8. W sprawdzonych przypadkach dotyczących przyznawania świadczenia pieniężne (na zakup żywności) natomiast ich realizację ustalano w formie rzeczowej, poprzez przekazanie

środków finansowych na konto sklepu i skierowanie podopiecznego do odbioru produktów żywnościowych (str. 14 protokołu).

9. W sprawach dotyczących przyznawania osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, w dwóch przypadkach stronę objęto ubezpieczeniem zdrowotnym w trybie nagłym, jednak w aktach spraw brak odzwierciedlenia tego stanu rzeczy tj. dokumentów potwierdzających fakt przyjęcia pacjenta do szpitala w tym trybie. Ponadto w jednym przypadku ww. prawo ustalono niezgodnie z art. 54 ust. 7 pkt. 1 tejże ustawy (str. 6 protokołu).

10. Nie rejestrowano w dzienniku korespondencyjnym Ośrodka wniosków w sprawie udzielenia pomocy społecznej.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznajomości, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników oraz braki kadrowe.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji oraz Wójt Gminy Nurzec-Stacja.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
2. Prowadzenia obsługi finansowo – księgowej zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.
3. Wprowadzenia mechanizmów zwiększających nadzór kierownika Ośrodka nad sposobem realizacji zadań przez pracowników.
4. Ustalenia nazwy stanowiska pracy osobie świadczącej usługi opiekuńcze zgodne z treścią załącznika Nr 3 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
5. Ustalania odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze oraz czasookres ich przyznania w drodze decyzji administracyjnych, w sposób czytelny, określając koszty usług.
6. Aktualizowania wywiadów środowiskowych zgodnie z terminem określonym w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
7. Prowadzenia kart czasu pracy opiekunek, w których będą dokonywane zapisy godzin pracy opiekunek, ilość godzin świadczonych usług, termin wykonywanej usługi, podpis osoby, na rzecz której świadczone są usługi opiekuńcze.
8. Odzwierciedlania w dokumentacji prowadzonej przez pracowników socjalnych działań podejmowanych w zakresie realizacji zadania w postaci pracy socjalnej

9. Ustalania dochodu w sprawach o przyznanie świadczeń zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

10. Powoływania się w podstawach prawnych decyzji administracyjnych na aktualne publikatory dotyczące ustawy o pomocy społecznej, konstruowania uzasadnień zgodnie z art. 107 § 3 kpa, ustalania terminów realizacji świadczeń.

11. Rozpatrzenia możliwości przyznania stronie, świadczeń z pomocy społecznej, mających charakter obligatoryjny w sprawach, o których mowa w protokole kontroli – str. 5 i 12 protokołu, jak również rozpatrywania możliwości udzielania tych form pomocy w przyszłości.

12. Określania w decyzjach administracyjnych, ustalających odpłatność osoby umieszczonej w dps jedynie praw i obowiązków mieszkańca.

13. W rozstrzygnięciach decyzji administracyjnych ustalania wyłącznie prawa do zasiłku stałego, ponadto wypłacania świadczeń z zachowaniem terminu do wniesienia odwołania (str. 13 protokołu).

14. W sprawach dotyczących przyznawania świadczeń pieniężnych (na zakup żywności) jasnego precyzowania rozstrzygnięć decyzji, określając właściwą formę świadczeń, zgodnie z art. 36 ustawy o pomocy społecznej (str. 14 protokołu).

15. W sprawach dotyczących przyznawania osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia ustalania uprawnień zgodnie z art. 54 ust. 7 pkt 1 cyt. ustawy i na podstawie całości materiału dowodowego, w szczególności dokumentów potwierdzających fakt przyjęcia pacjenta do szpitala w trybie nagłym.

16. Rejestrowania w dzienniku korespondencyjnym Ośrodka wniosków w sprawie udzielenia pomocy społecznej.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako kierownikowi kontrolowanej jednostki, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Nurzec-Stacja

24.04.2012. B. Kosińska - inspektor woj.